

Тези дни от далечна Америка дойде новината, че за „Българин на 2007 г. в САЩ“ е обявен д-р Иван Гаджев. Това отличие се присъжда за първи път зад океана, което го прави стойностно и уникално. Решението е взето от Международния институт по антропология в Софийския университет, щата Юта. Директорът на института д-р Лолита Николава съобщава, че званието се присъжда на д-р Гаджев за цялостната му творческа и обществена дейност и по случай 70-ата му годишнина.

Институтът по история на българската емиграция в Северна Америка

БЪЛГАРИН НА 2007 В САЩ

Грамота

СО ДОВО НА

Д-р Иван Илиев Гаджев

Цялостна творческа и обществена дейност и по случай 70-годишния му юбилей

Д-Р ИВАН ГАДЖЕВ Е ОБЯВЕН ЗА

„БЪЛГАРИН НА 2007 В САЩ“

• ТОЙ Е АВТОР НА ТРИТОМНИКА „ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКАТА ЕМИГРАЦИЯ В СЕВЕРНА АМЕРИКА“

Д-р Иван Гаджев е политически емигрант в Америка от 1968 г. и от 4 десетилетия развива активна родолюбива дейност в защита на националните ни интереси и за обединяване на българската емиграция в името на тази кауза.

Той открива в Детройт голяма ветеринарна клиника, в която работи до пенсионирането си през 2002 г. В Детройт живее и голямото му семейство - съпругата, която е от български произход, и петте му деца. Всичките са завършили престижни американски университети.

Широко известна е родолюбивата дейност на д-р Гаджев в обществения живот на българската емиграция. Задълбочено сътрудничество го свързва през годините с най-авторитетните наши интелектуалци в чужбина - професорите Панайот Панайотов, Асен Николов, Христо Огнянов, Христо Попов, Христо Анастасов, поетесата Жени Заимова и др.

Най-голямото дело в живота му е основаният от него Институт по история на българската емиграция в Северна Америка

Сам обикаля американския континент и събира огромен документален материал за живота и борбите на българските емигранти през миналото столетие, записва спомени на най-заслужилите нашенци в САЩ, спасява от унищожение над 800 хиляди страници ценни архиви на емигрантски теми от края на 19 век до наши дни. Със собствени средства той издира и закупува над 30 хиляди тома на различни езици, свързани с българската история и емиграцията, които сега се намират в създадената от него публична библиотека у нас.

През 1999 г. д-р Гаджев взема родолюбивото решение да пренесе цялото това богатство в България, за да бъде съхранено и използ-

вано от българските изследователи. Пак със собствени средства той построи в родния си Гоце Делчев модерна триетажна сграда, в която вече са подредени библиотеката, архивният фонд и музеят на американската емиграция и са предоставени за ползване от българските историци, етнографи и общественици.

Друга голяма заслуга на д-р Иван Гаджев са задълбочените му изследвания за съдбата на нашите емигранти в Америка. С тази тематика

са стотиците негови статии в много чуждестранни и български вестници и списания. През 2003 г. излезе от печат

първата част на амбициозното му изследване „История на българската емиграция. 1860-1944 г.“

а две години по-късно и вторият том, в който се разглеждат

проблемите на емиграцията ни за периода 1944-1989 г. До края на тази година авторът ще представи и третия том за съдбата на българските емигранти в Северна Америка до наши дни. Специалистите са единодушни: тритомникът на д-р Гаджев е уникално изследване - панорама за живота и борбите на нашите сънародници извън България. Университетското издателство „Св. Климент Охридски“ отпечата наскоро неговата книга „Иван Михайлов откъд легендите“, в която за първи път се представят непознати документи, разкриващи противоречивия образ на „водача на ВМРО“ и свързаните с него разцепления в емигрантските среди.

И сега д-р Гаджев ангажира вниманието на нашата общественост върху съдбата на българските емигранти. Той пише: „Всеки нашенец, който се установява трайно в Америка, сигурно в течение на годините ще бъде претопен в американския етнически котел. Важното е обаче **той и неговите деца да съхранят обичаи си към родината и да бъдат съпричастни към съдбините на България**“

А българската държава и общественост да полагат системни грижи за синовете и дъщерите си в чужбина, като ги приобщават към националната кауза.“

Безкористният патриотизъм на д-р Гаджев е известен. Той е удостоен с високи отличия за народнодопознатата си дейност. През 2004 г. Агенцията за българите в чужбина го удостои с почетния медал „Иван Вазов“, а в Гоце Делчев ВМРО го обяви за „Будител на годината“.